

SÈRIE 1.

1. Exercici de traducció

La versió correcta del text pot adoptar formes distintes; donem la següent com a pauta orientativa:

«Tul-lus Hostili, elegit rei, va declarar als albans una guerra que acabà amb un combat de trigèmins. Entre els romans hi havia els trigèmins Horacis, entre els albans, tres Curiacis. Conclòs un tracte, concorren a l'atac. De seguida van caure dos dels romans; els tres dels albans van ser ferits. L'únic Horaci, com que estava en inferioritat de condicions davant dels tres, va simular una fugida i un per un, a intervals, va matar els seus perseguïdors.»

2. Exercici de morfosintaxi

OPCIÓ A

2.1.

En la construcció **quod** *trigeminorum certatione finiuit*, el pronom *quod* introdueix una oració subordinada adjectiva (de relatiu).

El seu antecedent és *bellum*.

2.2.

El sintagma *tres Albanorum* fa la funció de subjecte de *uulnerati sunt*.

El sintagma *tres Albanorum* està constituït pel nominatiu plural *tres*, nucli del sintagma, i pel genitiu plural *Albanorum*, que li fa de complement de nom.

OPCIÓ B

2.1.

La construcció formada per *foedere icto* és un ablatiu absolut.

Està constituïda pel substantiu en ablatiu *foedere* que concorda amb el participi *icto*, també en ablatiu.

El participi *icto* és el predicat verbal de la construcció i el substantiu *foedere* li fa de subjecte.

Proves d'accés a la Universitat 2021. Criteri específic d'avaluació

2.2.

El sintagma *Unus Horatius* és el subjecte dels verbs *simulauit* i *interfecit*.

El complement directe del verb *simulauit* és l'acusatiu *fugam*.

El complement directe del verb *interfecit* és l'acusatiu *insequentes*.

3. Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

OPCIÓ A

Les respostes correctes són les següents:

3.1. prorrata

3.3. rictus

3.2. intelligenti pauca

3.4. inri

OPCIÓ B

Les respostes correctes són les següents:

3.1. c) Titus Livi

3.3. c) la Sibila

3.2. b) Horaci i Virgili

3.4. b) *Heroides*

4. Exercici d'exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes

OPCIÓ A

El redactat següent és un simple model orientatiu, que no ha de ser reproduït per l'estudiant literalment.

El text correspon a l'episodi de "Deucalió i Pirra" de les Metamorfosis d'Ovidi, el gran recull de mites i llegendes gregues i romanes compost en hexàmetres pel poeta romà Publi Ovidi Nasó.

Ovidi desenvolupà la seva obra literària en els cercles literaris del final de l'època d'August. Pertanyia a una generació més jove que la de Virgili i Horaci. Va ser admès en el cercle literari de Valeri Messala Corví i va rebre el suport del poeta Tibul, pel qual Ovidi sentí una especial devoció.

Els protagonistes del mite són Deucalió, fill de Prometeu, i la seva dona Pirra, filla d'Epimeteu i de Pandora. Deucalió i Pirra, a més a més, són cosins germans atès que els pares respectius eren germans, fills del tità Jàpet.

En aquest moment del mite la terra es troba inundada, el món s'ha convertit en un estany i de tots els homes n'ha quedat un de sol, Deucalió, i de totes les dones n'ha quedat una de sola, Pirra, la parella que Júpiter ha escollit per repoblar el món. Un cop passat el diluvi, Deucalió i Pirra veuen el món buit i prenen consciència que el llinatge dels mortals depèn d'ells.

Com que no saben com fer-ho, consulten Temis i li demanen com poden reparar la pèrdua del llinatge humà. Aquesta els respon amb les paraules enigmàtiques recollides al passatge precedent.

Després de pensar molt què volen dir els mots de la deessa, arriben a la conclusió que els ossos de la seva gran mare són les pedres de la Terra i que són aquestes pedres allò que han de llançar darrere l'esquena. Tot i que desconfien de les instruccions divines, van llançant pedres darrere dels seus passos com els ha estat encomanat. Aquestes comencen a perdre duresa, esdevenen toves i agafen forma humana. Les pedres tirades per Deucalió prenen l'aparença d'homes i les pedres llançades per Pirra serveixen per restituir les dones al món. I així Deucalió i Pirra recuperen el llinatge humà, una raça dura i resistent com les pedres.

OPCIÓ B

El redactat següent és un simple model orientatiu, que no ha de ser reproduït per l'estudiant literalment.

El nom llatí de la ciutat era *Ilerda*. La inscripció romana del bronze d'Ascoli, de l'any 89 aC, conté el registre més antic de la denominació *Ilerdenses*.

Els orígens de la ciutat de Lleida, però, es remunten a l'època ibèrica ja que s'identifica amb la *Illirta* que apareix com a capital de la tribu ibera dels ilergets en monedes ibèriques trobades al turó de la Seu Vella.

Tot i que les restes romanes més antigues són de finals del segle II aC, la ciutat va ser fundada, probablement, a l'inici del segle I aC. August li atorgà el títol de *municipium* i va ser monumentalitzada.

La seva situació era especialment estratègica, ja que se situava en un encreuament de camins, i constituïa un lloc de pas i connexió entre la costa i l'interior de la península. Tenia el riu Sícoris com una important via de comunicació i des del Turó de la Seu Vella es dominava tota la plana del Segrià.

Ilerda va ser escenari de diversos esdeveniments importants a la història politico-militar de l'Imperi romà, especialment al segle I aC, quan s'hi van desenvolupar dos rellevants enfrontaments. Primer durant la Guerra sertoriana (l'any 70 aC) i després l'any 49 aC, en el context de la guerra civil entre Cèsar i Pompeu. Llavors Ilerda fou escollida pels lloctinents de Pompeu, Afrani i Petreu, com a base d'operacions per a la seva defensa d'Hispania. Ilerda fou assetjada pel propi Cèsar, que en narra els fets en la seva obra *De bello ciuili*. És la famosa batalla d'Ilerda, en què, després d'uns combats duríssims, els partidaris de Pompeu van acabar rendint-se a Cèsar, victòria que resultà decisiva per al resultat final de la guerra, favorable a Cèsar.

L'estructura urbanística d'Ilerda no segueix l'habitual d'una ciutat romana, perquè va haver d'adaptar-se a les peculiaritats del relleu, encaixada entre el Turó de la Seu Vella i els rius Segre i Noguera, de manera que la cruïlla del *cardo* i del *decumanus* cal suposar que degué estar desplaçada a l'extrem est de la ciutat. Ilerda era una construcció *ex novo*, és a dir, una ciutat de nova planta, d'una mida relativament gran, unes 23 hectàrees, amb muralles que l'envoltaven i amb unes grans termes públiques del segle II dC.

El fòrum de la ciutat no estava situat, com seria l'habitual, a la cruïlla del *cardo* amb el *decumanus*, sinó a l'extrem oest, a l'actual plaça Sant Joan. També gaudia d'un pont sobre el riu Sícoris i una important necròpolis a l'extrem est. D'època romana tenim restes diverses, entre les quals destaca un petit tram de la muralla, elements constructius del fòrum, abundants estructures del complex termal, algun tram del *cardo*, diverses *domus* urbanes i algunes *villae rusticae* extramurs.